

1. feladat (19 pont)

a) Mikor mondjuk, hogy egy numerikus sor feltételesen konvergens?
Mutasson rá példát!

b)

$$a_n = \frac{(n-2)^2}{n^2+4} \cdot \frac{1}{3^n},$$

$$b_n = \frac{2^n + 3^{2n}}{8 + 9^{n+1}}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = ?,$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = ?$$

Konvergencia-e $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, illetve a $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ sor?

a) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ feltételesen konvergens, ha konvergens, de nem abszolút konvergens (tehát $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ div.) (2)

(Pl) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ feltételesen konvergens, mert konvergens (Leibniz sor), de $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ divergens. (2)

b.) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n^2}{n^2} \cdot \frac{(1-\frac{2}{n})^2}{1+\frac{4}{n^2}} \cdot (\frac{1}{3})^n}{1+0} = \frac{(1-0)^2}{1+0} \cdot 0 = 0$ (4)

$\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n + 9^n}{8 + 9 \cdot 9^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\frac{2}{9})^n + 1}{8 \cdot (\frac{1}{9})^n + 9} = \frac{0+1}{0+9} = \frac{1}{9}$ (3)

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n:$$

$$0 < a_n = \frac{(n-2)^2}{n^2+4} \cdot \frac{1}{3^n} < \frac{n^2}{n^2} \cdot (\frac{1}{3})^n = (\frac{1}{3})^n$$

$\sum_{n=1}^{\infty} (\frac{1}{3})^n$ konv. geometriai sor ($0 < q = \frac{1}{3} < 1$)

$\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konvergens (5)
majoráns sor.

$\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ divergens, mert $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \frac{1}{9} \neq 0$,

tehát nem teljesül a konvergencia szükséges feltétele. (3)

an1011012011.

2. feladat (13 pont)

- a) Írja le a valós egyváltozós függvény x_0 pontbeli deriválhatóságára tanult szükséges és elégséges tételt!
- b) A állítás: f differenciálható x_0 -ban
 B állítás: f folytonos x_0 -ban

Melyik állítás igaz?

- b1) $A \implies B$ b2) $B \implies A$

Az igaz állítást bizonyítsa be, a hamisra adjon ellenpéldát!

a.) (T) Szükséges és elégséges tétel deriválhatóságra:

5) f akkor és csak akkor differenciálható x_0 -ban, ha $K_{x_0, \delta} \subset D_f$, $|h| < \delta$ -ra:

$$\Delta f = f(x_0 + h) - f(x_0) = A \cdot h + \varepsilon(h) \cdot h, \quad (3)$$

ahol A csak x_0 -tól függhet, h -tól nem, és $\lim_{h \rightarrow 0} \varepsilon(h) = 0$. (Itt $A = f'(x_0)$.)

8) b.) b1) Igaz

(B) A szükséges és elégséges tétel alapján:

$$f(x_0 + h) = f(x_0) + A \cdot h + \varepsilon(h) \cdot h$$

Mindkét oldalon határértéket veszünk. $\lim_{h \rightarrow 0} f(x_0 + h) = f(x_0)$ -ra jutunk, vagyis a határérték egyenlő a helyettesítési értékkel, tehát folytonos. (6)

b2) Hamis.

Pé. $f(x) = |x|$ folytonos $x_0 = 0$ -ban, de nem differenciálható itt ($f'_+(0) = 1 \neq f'_-(0) = -1$) (2)

3. feladat (11 pont)

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{sh}(2x^2)}{\operatorname{arctg}(3x^2)} = ?$

b) $f(x) = (1 + 6x^2)^{2x}$, $f'(x) = ?$

5) a.) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{sh}(2x^2)}{\operatorname{arctg}(3x^2)} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{ch} 2x^2 \cdot 4x}{\frac{1}{1+(3x^2)^2} \cdot 6x} = \frac{2}{3}$

6) b.) $f(x) = e^{\ln(1+6x^2)^{2x}} = e^{2x \ln(1+6x^2)}$
 $f'(x) = e^{2x \ln(1+6x^2)} \cdot (2x \cdot \ln(1+6x^2))' =$
 $= (1+6x^2)^{2x} \cdot (2 \ln(1+6x^2) + 2x \frac{1}{1+6x^2} \cdot 12x)$

an10-110120/2.

4. feladat (12 pont)

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sin(2x-2)}{x^3-x^2}, & \text{ha } x > 1 \\ \operatorname{arctg} \frac{1}{1-x}, & \text{ha } x < 1 \end{cases}$$

- a) A jobb és bal oldali határértékek kiszámítása után döntsön, hogy hol és milyen szakadása van a függvénynek!
 b) Írja fel $f'(x)$ -et, ahol az létezik!

a.) Csak $x=1$ -ben van szakadása.

$$\boxed{6} \quad f(1+0) = \lim_{x \rightarrow 1+0} \frac{\sin 2(x-1)}{2(x-1)} \cdot \frac{2}{x^2} = 2 \quad (3)$$

$$f(1-0) = \lim_{x \rightarrow 1-0} \operatorname{arctg} \frac{1}{1-x} = \frac{\pi}{2} \quad (2)$$

Elsőfajú szakadása van (véges ugrás). (1)

$$\boxed{6} \quad f'(x) = \begin{cases} \frac{2(\cos(2x-2)) \cdot (x^3-x^2) - (\sin(2x-2)) \cdot (3x^2-2x)}{(x^3-x^2)^2}, & x > 1 \quad (3) \\ \frac{1}{1 + \left(\frac{1}{1-x}\right)^2} \cdot \frac{-1}{(1-x)^2} \cdot (-1), & \text{ha } x < 1 \quad (3) \end{cases}$$

5. feladat (17 pont)*

a) $\int_0^2 \frac{1}{x^2+4} dx = ?$

b) $\int \frac{1}{x^2-4} dx = ?$

c) $\int \frac{1}{x^2+4x+4} dx = ?$

$$\boxed{5} \quad \text{a.)} \quad \frac{1}{4} \int_0^2 \frac{1}{1 + \left(\frac{x}{2}\right)^2} dx = \frac{1}{4} \left. \frac{\operatorname{arctg} \frac{x}{2}}{\frac{1}{2}} \right|_0^2 =$$

$$= \frac{1}{2} (\operatorname{arctg} 1 - \operatorname{arctg} 0) = \frac{1}{2} \frac{\pi}{4} \quad (1)$$

$$\boxed{8} \quad \text{b.)} \quad \frac{1}{x^2-4} = \frac{1}{(x-2)(x+2)} = \frac{A}{x-2} + \frac{B}{x+2} \quad (2)$$

$$1 = A(x+2) + B(x-2)$$

an10110120/3.

$$x=2: 1=4A \Rightarrow A=\frac{1}{4}$$

$$x=-2: 1=-4B \Rightarrow B=-\frac{1}{4}$$

(3)

$$I_b = \frac{1}{4} \int \left(\frac{1}{x-2} - \frac{1}{x+2} \right) dx = \frac{1}{4} (\ln|x-2| - \ln|x+2|) + C$$

(3)

$$\boxed{4} \quad c.) \int \frac{1}{x^2+4x+4} dx = \int \frac{1}{\underbrace{(x+2)^2}_{(x+2)^{-2}}} dx = \frac{(x+2)^{-1}}{-1} + C$$

6. feladat (6+4+9=19 pont)*

a) $\int 3x^2 \ln x dx = ?$

b) $\int \frac{1}{x} \ln^2 x dx = ?$

c) $t = \sqrt[4]{x}$ helyettesítéssel oldja meg az alábbi integrált!

$$\int \frac{1}{\sqrt{x} + \sqrt[4]{x}} dx, \quad x > 0$$

$$\boxed{6} \quad a.) I_a = \int 3x^2 \cdot \ln x dx = x^3 \ln x - \int x^3 \frac{1}{x} dx$$

$$u' = 3x^2 \quad v = \ln x$$

$$u = x^3 \quad v' = \frac{1}{x} \quad (2)$$

$$\underbrace{\quad}_{=x^2}$$

$$I_a = x^3 \ln x - \frac{x^3}{3} + C$$

(1) (1)

$$\boxed{4} \quad b.) \int \frac{1}{x} \ln^2 x dx = \frac{\ln^3 x}{3} + C$$

$$f' f^2$$

c.) $t = \sqrt[4]{x} \Rightarrow x = t^4 \Rightarrow dx = 4t^3 dt$ (2)

$$I_c = \int \frac{1}{t^2+t} 4t^3 dt = 4 \int \frac{t^2}{t+1} dt = 4 \int \left(t-1 + \frac{1}{t+1} \right) dt =$$

$$\frac{(t^2-1)+1}{t+1}$$

$$= 4 \left(\frac{t^2}{2} - t + \ln|t+1| \right) + C$$

(4)

$$I_c = 4 \left(\frac{\sqrt{x}}{2} - \sqrt[4]{x} + \ln(\sqrt[4]{x} + 1) \right) + C$$

(1)

an10110120/4.

7. feladat (9 pont)*

Írja fel a $[3, 6]$ intervallumon az

$$f(x) = \begin{cases} 4, & \text{ha } x \in \mathbb{Q} \\ -2, & \text{ha } x \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q} \end{cases}$$

függvény alsó és felső közelítő összegét egyenlő részekre osztás esetén!

Létezik-e $\int_3^6 f(x) dx$? Indokoljon!

$$S_{F_n} = \sum_{k=1}^n m_k \Delta x_k = \sum_{k=1}^n (-2) \frac{b-a}{n} \quad (3)$$

$$= \frac{6-3}{n} = \frac{3}{n}$$

F_n : $[a, b]$ -t n egyenlő részre osztja (m. h. t. f. f. s.)

$$S_{F_n} = \sum_{k=1}^n M_k \Delta x_k = \sum_{k=1}^n 4 \cdot \frac{b-a}{n} \quad (3)$$

$$h = \lim_{n \rightarrow \infty} S_{F_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} (-2) \sum_{k=1}^n \frac{b-a}{n} = -6$$

$$= b-a = 3$$

$$H = \lim_{n \rightarrow \infty} S_{F_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} 4 \cdot \sum_{k=1}^n \frac{b-a}{n} = 12$$

$$h \neq H \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \int_3^6 f(x) dx \neq \quad (3)$$

Pótfeladatok (csak az elégséges és közepes vizsgajegy eléréséhez javítjuk ki):

8. feladat (10 pont)

Adja meg azokat a legbővebb nyílt intervallumokat, melyeken az

$$f(x) = \frac{x-2}{(x+4)^3}$$

szigorúan monoton nő, illetve szigorúan monoton csökken!

Van-e lokális szélsőértéke a függvénynek? Ha igen, milyen jellegű?

$$x \neq -4 \quad f'(x) = \frac{1 \cdot (x+4)^3 - (x-2) \cdot 3(x+4)^2}{(x+4)^6} = \frac{x+4 - 3(x-2)}{(x+4)^4} = \frac{-2(x-5)}{(x+4)^4} \quad (2)$$

$x \neq -4$

	$(-\infty, -4)$	-4	$(-4, 5)$	5	$(5, \infty)$
f'	+	$\neq$	+	0	-
f	$\nearrow$	szak. hely	$\nearrow$	lok. max.	$\searrow$

(5)

f szig. mon. nő: $(-\infty, -4)$ és $(-4, 5)$ intervallumokon
 f szig. mon. csökken: $(5, \infty)$ -en
 f -nek lok. maximuma van $x=5$ -ben.

antv-110120/5.

9. feladat (10 pont)*

a) $\int (5x+2) e^{-2x} dx = ?$

b) $\int_0^{\infty} (5x+2) e^{-2x} dx = ?$

a.) $\int (5x+2) e^{-2x} dx = (5x+2) \frac{e^{-2x}}{-2} + \frac{5}{2} \int e^{-2x} dx =$
 $\boxed{6}$ $u=5x+2 \quad v=e^{-2x} \quad (2)$
 $u'=5 \quad v'=-\frac{e^{-2x}}{-2} \quad (2)$
 $= -\frac{1}{2}(5x+2)e^{-2x} - \frac{5}{4} e^{-2x} + C$
(1) (1)

b.) $\int_0^{\infty} (5x+2) e^{-2x} dx = \lim_{w \rightarrow \infty} \int_0^w (5x+2) e^{-2x} dx =$
 $\boxed{4}$ (1)

$= \lim_{w \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{2}(5x+2)e^{-2x} - \frac{5}{4} e^{-2x} \right) \Big|_0^w =$

$= \lim_{w \rightarrow \infty} \left(-\frac{1}{2}(5w+2)e^{-2w} - \frac{5}{4} e^{-2w} - \left(-1 - \frac{5}{4} \right) \right) = \frac{9}{4} \quad (3)$

$\rightarrow 0$, mert $\lim_{w \rightarrow \infty} -\frac{1}{2} \frac{5w+2}{e^{2w}} \stackrel{L'H}{=} \lim_{w \rightarrow \infty} -\frac{1}{2} \frac{5}{2e^{2w}} = 0$